

**FARMAKONOMERNES
FORMAND PÅ VEJ TILBAGE**

SIDE 6

**JEG ER
SOSUASSISTENTERNES
BEDSTE VEN**

SIDE 10

05

24. JUNI 2020

FARMAKONOMEN

– Mine kompetencer er konstant i spil, fortæller Pernille Hvass, som samtidig også er med til at give et kompetenceløft til sosu'erne i form af sidemandsoplæring og undervisning.

Farmakonom i Tårnby Kommune:

JEG ER SOSUASSISTENTERNES BEDSTE VEN

Farmakonom har skabt tillid til øvrige sundhedsfaglige grupper ved at være "den hjælpende hånd" – både i forhold til håndtering af medicin, sidemandsoplæring samt indberetning af utilsigtede hændelser.

Af journalist Sussie Sheikh. Fotos: Ty Stange.

Der er stadig langt mellem farmakonomfaglige kolleger i det job i Tårnby Kommune, som farmakonom Pernille Hvass har bestridt i godt et år. Foreløbig er der ansat fem, men Pernille er overbevist om, at flere nok skal følge efter.

– Jeg føler, vi er meget værdsatte – både blandt ledelsen og de øvrige sundhedsfaglige medarbejdere, som er social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter og sygeplejersker. Mine kompetencer er konstant i spil, og jeg mærker, at man respekterer, at farmakonomer er uddannet til håndteringen omkring medicinering og bidrager til det løft, som skal være med til at sikre, at hver eneste plejekrævende borger får det rette medicin til tiden, siger Pernille Hvass.

Selv har hun altid været glad for at arbejde på privat apotek, men savnede flere projekter. Derfor kom stillingsannoncen som farmakonom i Tårnby Kommune (se beskrivelse i boks) på det helt rette tidspunkt.

Stor omvæltning

Og selvom jobskiftet er en stor omvæltning – primært, fordi hun går fra at have stor daglig sparring med fagkolleger til at være meget alene, så har hun omvendt fået langt mere ro til at fordybe sig.

– Og det er superfedt, fortsætter Pernille Hvass, der i øvrigt – inden for en ramme – stort set selv kan definere sit job, så længe hun prioriterer konferencer og møder, >

Pernille Hvass har ikke daglig kontakt med de øvrige farmakonomer i Tårnby Kommune, men hun kan sagtens finde på at ringe til en af de andre i forbindelse med en konkret instruks. Fx for nylig, hvor hun talte med en farmakonom, der tidligere har arbejdet på hospital, omkring spørgsmål om medicin i sonde i forbindelse med beboer, der får sondemad. Herudover har de ansatte farmakonomer haft månedlige møder med tovholder og plejehjemsleder Christina Simonsen (se interview side 14).

➤ der er vigtige at deltage i. – Så selvom der er retningslinjer, har det været op til mig selv, hvordan jeg arbejder på de tre plejehjem, jeg er tilknyttet.

Pernille Hvass har ikke på noget tidspunkt været i tvivl om, at hendes nye kolleger gerne vil hende. Og hun prioriterede hurtigt at få skabt tillid, så sosu'erne ikke var utrygge i forhold til, hvad hun kunne tilbyde.

Kaffekopper

– Vi har brugt tid og mange snakke over kaffekopperne. For jeg skal jo ikke ind og overtage nogens arbejde, men være den, der gør, at de fortsat føler sig kompetente til de udfordrende opgaver, der er, med hensyn til medicinering af ældre plejekrævende borgere, understreger Pernille Hvass.

– Som en af plejehjemslederne sagde til mig: “Du skal simpelthen være assistenternes bedste ven”, fortæller hun.

Det mener Pernille Hvass, at hun er lykket med. Der er skabt nog-

ARBEJDSOPGAVER

Pernille Hvass er primært ansat til at give et kompetenceløft på lægemiddeldelen til social- og sundhedsassistenter og til at hjælpe til, at kvaliteten højnes (ved fx at opgradere instrukser) og afhjælpe utilsigtede hændelser.

På det ene plejehjem står hun for kontrol af medicinskabe for at sikre, at medicinskabet afspejler det, der er ordineret i Fælles Medicinkort (FMK). Hun tjekker til udløbet medicin, og om medicinen er korrekt opbevaret.

le relationer, der i dag betyder, at ingen af de andre faggrupper er utrygge ved at komme, når de har spørgsmål af medicinrelateret karakter.

– I sundhedssektoren er vi gode til at holde de ting for os selv, som man ikke altid har styr på. Der er stadig børnesygdomme ved UTH-systemet (registrering af utilsigtede hændelser, red.), der gør, at nogle tøver med at fortælle om en uheldig hændelse, der ikke var tilsigtet. Jeg håber, jeg har skabt et rum, hvor alle kommer, når der er noget de tumler med, siger hun.

Forskellige

Pernille Hvass er på tre forskellige plejehjem, der har tre forskellige instrukser, der er udskrevet på forskellig vis. Instrukserne er en vejledning om, hvem der har ordinationsretten, hvem der må dosere og udlevere medicin, hvad der skal gøres med for gammel medicin og dosismedicin, og hvad man gør, hvis der er glemt at give medicin.

– Jeg arbejder med forslag til at ensrette instrukserne, forklarer hun, der dog respekterer, at der skal være plads til, at det er tre individuelle steder med individuelle kompetencer.

– Samtidigt skal jeg være med til at give et kompetenceløft til sosu'erne i form af sidemandsoplæring og undervisning, tilføjer hun.

Et gennembrud

Flere af stederne er Pernille Hvass med til konferencer om morgenen og til frokost, hvor hun både byder ind med farmakologisk viden og laver mini-undervisning for sosu'erne.

– Et af de store gennembrud er, at der er kommet en klar aftale om, at jeg en gang om ugen laver medicingennemgang sammen med en plejehjemslæge. Her oplever jeg, at lægerne er meget lydhøre over for de forslag, jeg har, fx i forhold til seponering eller til ændringer af lægemidler, der giver knap så mange bivirkninger, fortæller hun.

– Min rolle bliver hele tiden intensiveret. Men alle steder fra oplever jeg støtte og stor anerkendelse for de kompetencer, vi farmakonomer har, slutter Pernille Hvass.

JOBANNONCEN

Sidste år søgte Tårnby Kommune fem farmakonomer til ansættelse i hjemmeplejen og på plejehjem. Af stillingsannoncen fremgik det, at farmakonomerne på plejehjem skulle:

- varetage medicingennemgang/screening og medicin-dispensering hos borgere efter udskrivelse fra hospitalet samt løbende kunne øge kvaliteten og sikkerheden.
- yde rådgivning og undervisning af personalet i korrekt brug af lægemidler samt virkninger, bivirkninger, interaktioner mm.
- udføre egenkontrol/stikprøvekontrol i forbindelse med medicinadministration ud fra gældende retningslinjer.
- udarbejde og vedligeholde relevante informationspjecer og medicininstrukser for borgere og personale.
- i samarbejde med risikomanageren bearbejde og minimere utilsigtede hændelser og udvikle arbejdsgange, der sikrer, at hændelserne ikke gentager sig.
- deltage i tværfaglige og andre relevante møder.
- foretage opfølgning på lokale eller fælles tiltag på medicinområdet.

FARMA FORUM

Pernille Hvass har fast "Farma Forum" på to plejehjem et par timer om måneden sammen med alle sosuassistenter og -hjælpere. Farma Forum bruges på decideret lægemiddelundervisning. For tiden arbejdes med psyko-farmaka. Tidligere emner har været risikosituationslægemidler, TPI og almen farmakologi (for elever).

Plejhjemsleder om farmakonomer:

MARKANT KVALITETSLØFT

Farmakonomerne har været meget opmærksomme på at skabe gode relationer til deres nye kolleger i kommunens plejesektor og har givet medicin håndteringen et kvalitetsløft, siger plejhjemsleder Christina Simonsen.

Christina Simonsen er plejhjemsleder i Tårnby Kommune og har gennem det sidste år været med til at ansætte fem farmakonomer. Tre dækker kommunens fem plejhjem, mens to arbejder i hjemmeplejen.

Farmakonomerne stillede fem skarpe til plejhjemslederen, der er tovholder for farmakonomgruppen.

1. Hvordan oplever du, at kvaliteten af medicinsikkerheden løftes af farmakonomer?

– Farmakonomgruppen har givet et markant kvalitetsløft i egenkontrollen, medicinviden, medicinadministration og distribution.

2. Hvordan vil du beskrive den proces, der er foregået i dette sidste år, hvor I har haft farmakonomer ansat – i forhold til det markante løft, du beskriver ovenfor?

– Det har taget tid for vores farmakonomer at få fodfæste, da de selv har været med til at forme deres stillings- og funktionsbeskrivelse i praksis. De har skullet skabe en platform for det gode samarbejde med kolleger, der til tider har været i tvivl, om de nye kolleger nu skulle varetage sosu'ernes opgaver omkring medicin.

3. Hvordan er det blevet besluttet at bruge farmakonomer i hjemmeplejen og på plejhjem til sikring af øget medicinkvalitet?

– Det er en kommunalpolitisk beslutning. Vores forvaltningschef Kim Askelund Madsen havde lagt en sag op til kommunalpolitikerne, da der er gode erfaringer fra andre kommuner med også at ansætte farmakonomer i kommunalt regi.

4. Hvordan er farmakonomerne blevet modtaget af de øvrige sundhedsfaglige faggrupper?

– Vi har sammen arbejdet på at skabe en fælles rammesætning for det tværfaglige samarbejde. Det har krævet ledelsesmæssig opmærksomhed at skabe så gode rammer for den nye faggruppe som muligt. Farmakonomerne har desuden været meget opmærksomme på, at det er afgørende at skabe de gode relationer til deres nye kolleger. De har skullet arbejde med tillid og sikre, at de ikke er kommet for at "tage" social- og sundhedsassistenternes arbejde.

– Farmakonomerne har givet et markant kvalitetsløft i egenkontrollen, medicinviden, medicinadministration og distribution, fortæller Christina Simonsen, som er tovholder for farmakonomgruppen i Tårnby Kommune.

5. Hvad består dit job som tovholder for farmakonomerne i? Og hvilke udfordringer ser du, der er for en snæver farmakonomgruppe i forhold til sparring og godt kollegaskab?

– Jeg er ansvarlig for at samle gruppen til regelmæssige møder, som i starten lå hver måned. I 2020 bliver der fire møder årligt samt ekstra ved behov. Jeg tager mig af videregivelse af informationer begge veje, da vores organisation er stor. Det kan være store og små spørgsmål, der trænger sig på, hvilket i starten var særligt vigtigt at rette op på.

– Vi har fokuseret på, at sparring og det gode kollegaskab primært skal foregå ude på institutionerne og med kolleger i hjemmeplejen. Det har været afgørende for en vellykket introduktion, at der skulle være fokus på relationsskabende opgaver med deres nye kolleger.

– Det er min opgave at sikre, at vores farmakonomer modtager en ensrettet information, og at jeg videregiver vores beslutninger til deres respektive ledere. Jeg tager eventuelle dilemmaer op med min ledergruppe og er derved bindeled til gruppen. De er selv blevet opfordret til at gå i dialog med hinanden, når der opstår forskellige udfordringer på deres område, og det har jeg fået indtryk af, at de gør i den udstrækning, hvor de føler, det er en hjælp. ■

Artiklerne om farmakonomer i Tårnby Kommune er skrevet, og fotos taget, inden coronakrisen.

Efterfølgende er Pernille Hvass's ansættelsesforhold ændret, så hun – i stedet for at være tilknyttet tre plejehjem – alene er tilknyttet Tagenshus plejehjem, hvorfra fotos er taget.